

Na podlagi drugega odstavka 74. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 83/03 – uradno prečiščeno besedilo) za izvajanje Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 22/03 – prečiščeno besedilo) izdaja minister za okolje, prostor in energijo

P R A V I L N I K

o označevanju živali prosto živečih vrst v ujetništvu

1. SPLOŠNO

1. člen

(splošna določba)

Ta pravilnik določa živali prosto živečih vrst v ujetništvu, ki se označijo, načine njihove označitve, evidenco označitev, vrsto oznak, način dobave oznak, naročanje oznak in nadzor nad označitvijo živali.

2. člen

(določitev pojmov)

V tem pravilniku uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

- evidenca označitev (v nadaljnjem besedilu: evidenca) je enotna računalniška baza podatkov, ki so neposredno ali posredno povezani z označitvijo živali;
- koda je enoznačen niz števil na oznaki. Del števil pomeni enoznačno zaporedno številko oznake;
- označitev je namestitev oznake na ali v žival ali dokumentiranje njenih značilnosti ali, če je potrebno oziroma določeno, odvzem materiala za molekularno genske analize;
- oznaka je obroček, mikročip oziroma druga oznaka predpisana v tem pravilniku po kateri se žival enoznačno prepozna;
- enakovredna oznaka ima enako kvaliteto kot oznake predpisane v tem pravilniku in omogoča enoznačno prepoznavnost živali. V predpisanih primerih vključuje tudi deponiranje materiala za molekularno genske analize.

3. člen

(živali, ki se označijo)

- (1) Živali prosto živečih vrst (v nadaljnjem besedilu: živali), ki se označijo na podlagi tega pravilnika so sesalci, ptice in plazilci, ki so:
- določeni v prilogi A Uredbe Sveta št. 338/97/ES (UL L št. 61 z dne 3. 3. 1997, str. 1), o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi,
 - zavarovani z vrstnim varstvom predpisa, ki ureja zavarovanje prosto živečih živalskih vrst,
 - določene v prilogi B Uredbe Sveta št. 338/97/ES (UL L št. 61 z dne 3. 3. 1997, str. 1), o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi in so matični osebki za gojitev vrst,
 - ptice iz rodov *Ara*, *Amazona*, in vrste *Alisterus amboinensis*, *Aratinga euops*, *Cacatua alba*, *Cacatua ducorps*, *Cacatua galerita*, *Cacatua galerita triton*, *Cacatua leadbeateri*, *Cacatua sanguinea*, *Cacatua sulphurea citrinocristata*, *Callocephalon fimbriatum*, *Calyptorhynchus baudinii*, *Calyptorhynchus funereus*, *Calyptorhynchus banksii*, *Chalcopsitta cardinalis*, *Cyclopsitta diophthalma diophthalma*, *Deropterus accipitrinus fuscifrons*, *Eclectus roratus*, *Eos cyanogenia*, *Nestor notabilis*, *Northiella haematogaster naretha*, *Psittacula columboides*, *Psittacula longicauda*, *Psittacula erithaceus*, *Pyrrhura rhodogaster*.
- (2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se ne označijo:
- živali, ki so označene z oznakami, ki jih odobrijo pristojni organi drugih držav in so enakovredne oznakam iz tega pravilnika. Seznam držav, katerih oznake so enakovredne oznakam iz tega pravilnika, objavi ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) v Uradnem listu Republike Slovenije,
 - mladiči želv, ki imajo spodnji ravni del oklepa (plastron) krajši od 100 mm in so vzgojene pri gojiteljih, ki imajo dovoljenje za gojitev izdano na podlagi predpisov, ki urejajo ravnanje in načine varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami.
- (3) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena se na način iz tega pravilnika ne označijo živali, ki jih raziskovalci oziroma raziskovalne organizacije z namenom raziskovanja odvzamejo iz narave, jih označijo ter po označitvi nemudoma spustijo nazaj v naravo.

2. OZNAČEVALEC IN OZNAČITEV ŽIVALI

4. člen

(odgovornost za označitev)

- (1) Za označitev živali je odgovoren imetnik živali.

(2) Imetnik živali je dolžan označiti žival najkasneje v desetih delovnih dneh od pridobitve oziroma v petih delovnih dneh po končani karanteni, če je ta daljša od desetih delovnih dni, razen če drug predpis ne določa krajšega roka za označitev.

5. člen

(označevalec)

- (1) Živali označujejo označevalci.
- (2) Označevalci so fizične osebe, ki imajo strokovni naziv najmanj doktor veterinarske medicine in veterinarsko licenco in so vpisane v evidenco.
- (3) Če fizična oseba na ministrstvo vloži vlogo in dokazila, da izpolnjuje zahteve iz prejšnjega odstavka tega člena, in soglasje za vodenje in objavo osebnih podatkov (ime in priimek, naslov) v skladu s predpisom, ki ureja vodenje osebnih podatkov, se ji izda odločba o vpisu v evidenco.
- (4) Označevalca za katerega se izkaže, da ravna v nasprotju z določbami tega pravilnika, se izbriše iz evidence.
- (5) Označevalca se izbriše iz evidence tudi, če:
 - izvaja označevanje v nasprotju z načeli humanega ravnanja z živalmi, strokovnimi predlogi ministrstva ali ne upošteva naravnega vedenje posamezne živalske vrste,
 - dela napake pri vodenju evidence, zlasti nepopolne in napačne vpise,
 - zlorablja evidenco,
 - ravna v nasprotju z določbami tega pravilnika.
- (6) Odločbo o vpisu ali izbrisu iz evidence izda ministrstvo.

6. člen

(označitev)

- (1) Označevalec ne sme biti imetnik živali, ki jo označuje.
- (2) Označevalec je dolžan žival označiti v skladu z načeli humanega ravnanja z živalmi, strokovnimi predlogi ministrstva in upoštevajoč naravno vedenje posamezne živalske vrste.
- (3) Označitev se opravi samo z oznakami, ki so skladne s tem pravilnikom.
- (4) Označitev je veljavna, ko je vpisana v evidenco.
- (5) Imetnik živali je dolžan plačati stroške označitve.
- (6) Ne glede na določbe prejšnjega člena lahko pri pticah, ki se označijo z zaprtimi obročki z matično številko društva in oznako gojitelja, namestitvev oznake opravi tudi gojitelj. Gojitelj je o namestitvi oznake dolžan v desetih delovnih dneh obvestiti označevalca, ki opravi vpis živali v evidenco.

7. člen

(ponovna označitev)

- (1) V izjemnih primerih, zlasti pri poškodbi živali, izgubi ali poškodbi oznake, in če je identiteta živali nesporno ugotovljena, se lahko s soglasjem ministrstva izvede ponovna označitev.
- (2) V evidenco se označitev živali vpiše kot ponovna označitev.
- (3) Če identiteta živali ni nesporno ugotovljena, se označitev izvede na način določen v prejšnjem členu.

8. člen

(izguba, pogin, pobeg ali usmrnitev označene živali)

- (1) Če se žival izgubi, pogine, pobegne ali usmrti mora imetnik živali v desetih delovnih dneh sporočiti ministrstvu naslednje podatke:
 - vrsto živali,
 - vrsto in kodo oznake,
 - datum izgube, pobega, pogina ali usmrtitve živali,
 - morebitno nadaljnjo uporabo živali (prepariranje, odstop za raziskave ipd.).
- (2) Če bo žival preparirana, mora oznaka ostati na preparatu živali.
- (3) Podatki iz prvega odstavka tega člena se lahko sporočijo na odrezku, ki je del Potrdila o označitvi iz priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika (Obvestilo o izgubi, poginu, pobegu ali usmrtitvi živali).

9. člen

(potrdilo o označitvi)

- (1) Označevalec izda potrdilo o označitvi (v nadaljnjem besedilu: potrdilo) iz priloge 1 tega pravilnika.
- (2) Potrdilo se izda v treh izvodih in je sestavljeno iz originala in dveh kopij.
- (3) Označevalec, ki je opravil označevanje, je dolžan v celoti izpolniti potrdilo.
- (4) Potrdilo podpišeta označevalec in imetnik živali.
- (5) Označevalec posreduje originale potrdil enkrat mesečno ministrstvu, kjer se trajno hranijo. Eno kopijo potrdila zadrži označevalec za lastno evidenco, drugo kopijo pa prejme imetnik živali.

10. člen**(vpis označitve v evidenco)**

- (1) Vpis označitve v evidenco izvede označevalec.
- (2) Označevalec je dolžan označitev takoj vpisati v evidenco. Če zaradi tehničnih problemov to ni mogoče, pa najkasneje v petih delovnih dneh po označitvi.
- (3) Če označevalec vpisa v evidenco v rokih iz prejšnjega odstavka ne more izvesti, mora o tem pisno obvestiti ministrstvo.
- (4) Označevalec je dolžan sodelovati z ministrstvom pri odpravi morebitnih tehničnih problemov in vzdrževanju evidence.

11. člen**(odgovornost za vpisane podatke)**

- (1) Imetnik živali je dolžan označevalcu navesti resnične in točne podatke.
- (2) Če imetnik živali ugotovi, da podatki v evidenci niso točni, ima pravico pri ministrstvu zahtevati popravek. Zahtevi za popravek mora priložiti obrazložitev.
- (3) Ob spremembi imetništva živali je prejšnji imetnik dolžan novemu imetniku predati vse dokumente v zvezi z označitvijo živali.

12. člen**(dostop do evidence)**

- (1) Označevalcu so v evidenci dostopni vsi podatki o označitvah, ki jih je opravil.
- (2) Imetniku živali so na podlagi zahteve dostopni vsi podatki v evidenci, ki se nanašajo na žival.
- (3) Dobavitelju so v evidenci dostopni podatki o tem, kateremu označevalcu ali gojitelju je dobavil posamezne vrste oznak in kode dobavljenih oznak.

13. člen**(obvestitev)**

- (1) Označevalec lahko na podlagi zahteve imetnika živali vpiše v evidenco podatke o pridobitvi živalske vrste iz priloge 2 Odredbe o bivalnih razmerah in oskrbi živali prosto živečih vrst v ujetništvu (Uradni list RS, št. 90/01).
- (2) Podatki, ki se vpišejo v evidenco so:
 - lastnik živali,
 - izvor živali,
 - datum pridobitve živali,
 - način pridobitve živali,
 - opis bivalnih razmer in oskrbe živali.
- (3) Vpis podatkov iz prejšnjega odstavka v evidenco se šteje za obvestitev po predpisu iz prvega odstavka tega člena.

3. NAČIN OZNAČITVE**14. člen****(način označitve)**

- (1) Kadar obstaja več možnih načinov označitve, je treba izbrati najprej zaprt obroček, za tem mikročip in nazadnje odprt obroček.
- (2) V ujetništvu izvaljene ptice se označijo z zaprtimi obročki. Ptica mora biti označena z obročkom, katerega notranji premer je predpisan v prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika. Noga, ki nosi obroček, mora biti nepoškodovana. Če zadnja dva pogoja nista izpolnjena, se šteje, da ptica ni označena. Če notranji premer obročka ni določen, se ptica označi z mikročipom ali odprtim obročkom, ki ustreza velikosti noge ali opisno.

(3) Z odprtimi obročki se označijo ptice, ki jih ni mogoče označiti z zaprtimi obročki ali mikročipi. Ptica mora biti označena z odprtim obročkom, katerega notranji premer je predpisan v Prilogi 2 tega pravilnika. Noga, ki nosi obroček, mora biti nepoškodovana. Če zadnja dva pogoja nista izpolnjena, se šteje, da ptica ni označena. Če notranji premer obročka ni določen, se ptica označi z odprtim obročkom, ki ustreza velikosti noge, mikročipom ali opisno.

(4) Sesalce, plazilce ter ptice, ki niso označene z zaprtimi obročki, se označi z mikročipi.

(5) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se z mikročipi ne označi:

- ptic, ki so označene z zaprtimi obročki,
- živali, ki so lažje kot 200 gramov ali še niso zrasle do te teže,
- želv, ki imajo spodnji ravni del oklepa (plastron) krajši od 100 milimetrov.

(6) Če označitev z mikročipom ni možna, označitev z odprtim obročkom pa je primerna, se lahko tako označijo tudi sesalci in plazilci. Del telesa, ki nosi obroček, mora biti nepoškodovan, sicer se šteje, da žival ni označena.

(7) Če ni možna označitev na način iz prvega do šestega odstavka tega člena, se žival označi opisno z dokumentiranjem tistih zunanjih značilnosti, po katerih je žival mogoče enoznačno prepoznati. Pri tem se navede najmanj velikost ali dolžino, težo, spol, starost in individualne posebnosti živali, ki so lahko prikazane na fotografiji. Če iz opisa živali ni mogoče enoznačno prepoznati, se deponira material za molekularno genske analize.

(8) Žival, ki se je zaradi zdravstvenega ali drugega posebnega stanja ali vedenja ne da varno označiti z obročkom ali mikročipom, se označi na način iz prejšnjega odstavka. Takoj, ko je njena označitev z obročkom ali mikročipom mogoča, jo je treba tako označiti.

(9) Pri pticah iz redu papig (Psittaciformes), ki so določene v prilogi A Uredbe Sveta št. 338/97/ES (UL L št. 61 z dne 3. 3. 1997, str. 1), o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi, redu ujed (Falconiformes), redu sov (Strigiformes) je treba obvezno deponira tudi material za molekularno genske analize, ki se odvzame, ko ptica toliko zraste, da ji ni več mogoče sneti obročka.

15. člen

(oblika in kvaliteta oznake)

(1) Oznake morajo po obliki in kvaliteti ustrezati naslednjim zahtevam:

1. zaprt obroček je industrijsko izdelan, ima enkratno trajno berljivo kodo, je brezšivno sklenjen, ni na noben način spremenjen. Zaprt obroček je take velikosti in tako izdelan, da ne poškoduje ptice, da ga ptica ne more poškodovati in ga ni mogoče odstraniti z živali po tem, ko njena noga povsem zraste, ne da bi se poškodoval obroček ali noga živali. Koda na obročku je sestavljena na enega od naslednjih načinov:

- XXX YYY SI VV WWW (XXX matična številka društva, YYY matična številka gojitelja, SI oznaka države, VV leto, WWW zaporedna številka ptice),
- XXX AA SI VV WWW (XXX matična številka društva, AA začetnice gojitelja, SI oznaka države, VV leto, WWW zaporedna številka ptice),
- YY,Y SI ZZ WWWWWW (YY,Y velikost obročka, SI oznaka države, ZZ številka dobavitelja WWWWWW pet mestna zaporedna številka ptice);

2. mikročip mora ustrezati standardoma ISO 11784:1996(E) in 11785:1996(E). Koda vgrajena v mikročip mora biti trajno berljiva, nespremenljiva in sestavljena iz petnajstmestnega števila v obliki 705XXYYYYYYYYYY (705 oznaka države v skladu z ISO standardom 3166, XX 991 minus koda proizvajalca, ki jo določa standard ICAR, YYYYYYYYYY individualna številka živali). Posamezni mikročipi morajo biti do aplikacije sterilno pakirani;

3. odprt obroček je industrijsko izdelan, ima enkratno trajno berljivo kodo, ni na noben način spremenjen, in je izdelan tako, da se ga lahko le enkrat sklene oziroma, da pri poskusu razklenitve počí. Odprt obroček je take velikosti in tako izdelan, da ne poškoduje živali in ga žival ne more poškodovati. Koda na obročku je sestavljena na enega od naslednjih načinov:

- XXX YYY SI VV WWW (XXX matična številka društva, YYY matična številka gojitelja, SI oznaka države, VV leto, WWW zaporedna številka ptice),
- XXX AA SI VV WWW (XXX matična številka društva, AA začetnice gojitelja, SI oznaka države, VV leto, WWW zaporedna številka ptice),
- YY,Y SI ZZ WWWWWW (YY,Y velikost obročka, SI oznaka države, ZZ številka dobavitelja WWWWWW petmestna zaporedna številka ptice);

4. če so sestavni del označitve živali fotografije, morajo biti digitalne in posnete tako, da je identifikacijski vzorec na njih jasno viden. Na fotografijah mora biti posneto (ne dorisano) milimetrsko merilo in številka obročka ali mikročipa, če ju žival ima ali zaporedna številka pod katero je žival vpisana v evidenco. Označevalec mora posredovati fotografije ministrstvu v elektronski obliki;

5. material za molekularno genske analize označevalec odvzame, shrani in zapečati po protokolu, ki mu ga posreduje ministrstvo. Označi ga z naslednjimi čitljivo in trajno izpisanimi podatki: rodovno in vrstno ime živali, zaporedna številka pod katero je žival vpisana v evidenco, vrsta in koda oznake, če jo žival ima. Označevalec odvzeti material pošlje v zbirko. Če zgoraj navedene zahteve niso izpolnjene, se šteje, da material za molekularno genske analize ni bil odzvet.

(2) Oznak, kod na oznakah, fotografij ali dokumentov, s katerimi se žival označi, ni dovoljeno spreminjati, popravljati ali predrugati.

(3) Neponovljivost kode na oznakah iz prve, druge in tretje točke prvega odstavka tega člena mora zagotoviti proizvajalec.

4. DOBAVITELJI IN DOBAVA OZNAK

16. člen

(dobava oznak)

(1) Oznake dobavljajo dobavitelji.

(2) Dobavitelji so pravne ali fizične osebe, ki so vpisane v evidenco.

(3) Dobavitelj mora v skladu z določbami tega pravilnika zagotoviti redno dobavo oznak in pripomočkov za nameščanje oznak.

17. člen

(izbor dobaviteljev)

(1) Ponudnik, ki želi dobavljati oznake, mora na ministrstvo vložiti vlogo za vpis v evidenco.

(2) Vloga mora vsebovati:

1. splošne podatke o dobavitelju:

- ime in priimek oziroma naziv in naslov ponudnika,
- dokazila s katerimi izkazuje, da razpolaga s tehničnimi in kadrovskimi zmogljivostmi, ki omogočajo izvedbo dobave,
- izjavo, da ni registriran za trgovino z živalmi ali zaposlen pri pravni osebi registrirani za trgovino z živalmi,
- izjavo, da ne goji živali, ki jih je treba označiti,
- izjavo, da ponujena oznaka izpolnjuje vse zahteve glede oblike, kvalitete in neponovljivosti kode in reference proizvajalca oznake,
- izjavo o zagotavljanju dobav oznak v ponujenih dobavnih rokih,
- izjavo, da ima ustrezno opremo za sporočanje podatkov v evidenco,
- opis sistema kontrole za zagotavljanje točnosti izpisovanja kod oznak in kvalitete dostave naročenih oznak,
- vzorec oznak in pripomočkov za označevanje;

2. ponudbo, iz katere morajo biti razvidni:

- dobavni roki za oznake,
- cena oznak,
- cena pripomočkov za označevanje;

3. za fizično osebo izjavo, da soglaša z vodenjem in objavo osebnih podatkov (ime in priimek, naslov).

(3) Ponudba iz 2. točke prejšnjega odstavka mora veljati za obdobje najmanj enega leta.

(4) Dobavitelj mora zagotoviti:

- dobavo blaga, ki ga je ponudil v vlogi,
- cene iz ponudbe morajo biti nespremenljive v času veljavnosti ponudbe,
- odziv na vsako naročilo ne glede na količino ali vrsto blaga, ki ga je navedel v ponudbi.

(5) Če ponudnik na ministrstvo vloži vlogo, ki izpolnjuje vse zahteve iz prvega odstavka tega člena, mu ministrstvo izda odločba o vpisu v evidenco in potrdilo o vpisu za proizvajalca oznak.

(6) Dobavitelj lahko spremeni navedbe iz vloge ali spremeni pogoje dobave oznak in pripomočkov za označevanje samo s soglasjem ministrstva.

18. člen

(izbris iz evidence)

(1) Dobavitelja, za katerega se izkaže, da ravna oziroma posluje v nasprotju z določbami tega pravilnika, se izbriše iz evidence.

(2) Dobavitelja se iz evidence izbriše tudi, če:

- dobavlja oznake, ki ne ustrezajo določbam tega pravilnika,
- dela napake pri vodenju evidence, zlasti nepopolne in napačne vpise,
- naroča oznake, ki jih ni navedel v vlogi iz prejšnjega člena,
- presega dobavne roke,
- preneha z dobavami,
- ob dobavah spremeni pogoje iz vloge iz prejšnjega člena tega pravilnika,
- če sam zahteva izbris.

(3) Odločbo o izbrisu iz evidence izda ministrstvo.

19. člen

(naročanje in dobavljanje oznak)

(1) Dobavitelj lahko dobavi oznake le označevalcem.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko dobavitelj dobavi zaprte obročke z matično številko društva in oznako gojitelja gojitelju ptic.

(3) Dobavitelj je dolžan nemudoma vnesti v evidenco vsako dobavo oznak označevalcu ali gojitelju.

5. EVIDENCA

20. člen

(evidenca)

(1) Ministrstvo vodi evidenco označitev, označevalcev in dobaviteljev.

(2) Evidenca vsebuje podatke o:

– označitvi (vrsta živali, podeljene oznake, opis značilnosti živali kjer je potrebno, datum označitve, datum vpisa v evidenco, označevalec, številka potrdila o označitvi),

– ponovni označitvi (razlog ponovne označitve, številka dovoljenja za podelitev ponovne oznake, podeljena ponovna oznaka, datum ponovne označitve, datum vpisa v evidenco, označevalec),

– označevalcu (ime in priimek, naslov, datum in številka odločbe o vpisu v evidenco),

– dobaviteljih in dobavi oznak (ime in priimek fizične osebe, naziv pravne osebe, naslov, datum in številka odločbe za vpis v evidenco, oznake dobavljene označevalcem in gojiteljem).

21. člen

(objava podatkov o dobaviteljih in označevalcih)

(1) Ministrstvo javno objavi podatke o dobaviteljih in označevalcih vpisanih v evidenco.

(2) Javno objavljeni podatki iz prejšnjega odstavka tega člena so:

1. dobavitelji:

– ime in priimek ali naziv, naslov,

– vrsta oznak, ki jih dobavlja,

– cene in dobavni roki iz ponudbe,

2. označevalci:

– ime in priimek, naslov.

(3) Javno se objavi tudi izbris iz evidence ali prenehanje dela dobavitelja ali označevalca.

6. NADZOR

22. člen

(nadzor)

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega pravilnika izvajajo inšpektorji pristojni za ohranjanje narave, inšpektorji pristojni za veterino in naravovarstveni nadzorniki.

(2) Izvajanje določb tega pravilnika, ki se nanašajo na delovna področja drugih ministrstev, nadzorujejo tudi inšpektorji, pristojni za nadzor teh delovnih področij, v skladu s predpisi, ki urejajo delovanje inšpektorjev.

7. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

23. člen

(prehodna določba)

(1) Imetniki, ki ob začetku veljavnosti pravilnika že posedujejo živali, ki jih je treba označiti, morajo to storiti v devetih mesecih od začetka veljave tega pravilnika.

(2) Imetniki živali, ki so pred uveljavitvijo tega pravilnika že označene, vendar njihove oznake niso enakovredne predpisanim, morajo te najkasneje v devetih mesecih označiti tako, da bodo enoznačno prepoznavne.

(3) Seznam držav iz drugega odstavka 3. člena tega pravilnika se objavi v šestdesetih dneh od uveljavitve tega pravilnika.

24. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne devetdeseti dan po objavi.

Št. 354-09-7/2004

Ljubljana, dne 11. maja 2004.

EVA 2003-2511-0005

mag. Janez Kopač l. r.
Minister
za okolje, prostor in energijo

[Priloga 1: Potrdilo o označitvi živali in obvestitev](#)

[Priloga 2: Notranji premeri obročkov](#)